

CYKL | KINO WSPÓŁCZESNE
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4-6

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Marcin Majkut, Karolina Giedrys-Majkut

FILM | „SUPA MODO”, reż. L. Wainaina

Walka z bezwzględny wrogiem, którego nie dosięga żadna broń, wydaje się z góry przesądzona i beznadziejna. Z kimś, lub czymś takim walczyć mogą tylko mocarze. Z takiego założenia wychodzi również główna bohaterka „Supa Modo”, Jo. Dla śmiertelnie chorej dziewczynki inspiracją są filmowi superbohaterowie tacy jak Jackie Chan – zdaje się wierzyć, że jest jedną z nich. Starając się poprawić samopoczucie i wesprzeć ją w trudnym momencie, starsza siostra Jo, Mwir, utrzymuje ją w tym przeświadczeniu. Co więcej, namawia do współpracy całą lokalną społeczność, która tworzy wymyślony świat, gdzie Jo jest superbohaterką pomagającą słabszym. Okazuje się, że takie działania mogą poprawić jakość życia umierającej dziewczynki, oderwać ją od rozpaczliwych myśli i dodać sił. „Supa Modo” to wzruszający film o wyjątkowej sytuacji, jaką jest odchodzenie dziecka, a także o tym, jak marzenia i siła wyobraźni mogą poprawić nasz los, nawet w najtrudniejszych chwilach.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami tematów:

- Moc wiary a siła wyobraźni
- Kinoterapia w praktyce, czyli co może nam dać Jackie Chan
- Empatia

Moc wiary a siła wyobraźni

Główna bohaterka, chora na nieuleczalną chorobę Jo, jest wielką fanką filmowych herosów. Głęboko wierzy w ich sprawczą moc i sama bardzo chciałaby ją osiągnąć, tym bardziej, że, jak dowiadujemy się z fabuły filmu, zostały jej tylko dwa miesiące życia. Rozpoczyna zabawę w superbohaterkę, która okazuje się być dla dziewczynki tym, czego potrzebuje. Wspierana przez swoją siostrę, a w późniejszym czasie także przez całą lokalną społeczność, Jo jako Supa Modo „dokonuje” coraz śmielszych wyczynów i awansuje na lokalną obrończynię sprawiedliwości. Zapomina na moment o swojej chorobie.

Po jakimś czasie niebezpieczny wypadek na drodze pokazuje ciemną stronę takiej rozrywki. Wtedy okazuje się jednak, że Jo nie utraciła kontaktu z rzeczywistością i zdaje sobie sprawę z kulisów swoich nadludzkich osiągnięć. Zanurzenie się w świat wyobraźni nie jest dla niej równoznaczne z wiarą w cud, tylko silnym wsparciem psychicznym i oderwaniem się od rozpaczliwych myśli. Film jest piękną ilustracją tezy mówiącej o tym, że zabawa, twórczość i sztuka, są wartościami samymi w sobie, działaniami, które nie muszą dokądś prowadzić, by przynieść ulgę i satysfakcję. Jak pokazuje przypadek Jo, wyobraźnia może dodać sił, poprawić nasze samopoczucie i przywrócić poczucie wpływu na sytuację, w chwilach, gdy jesteśmy bezradni.

Pytania: Czym fascynuje się Jo? Jakie ma zainteresowania? Dlaczego Jo zaczyna udawać superbohaterkę? Kto jej pomaga w tym udawaniu? Jak udaje jej się dokonać nadludzkich wyczynów? Co się okazuje po wypadku z samochodem? Czy Jo naprawdę wierzy w to, że jest superbohaterką? Co daje jej wyobrażanie sobie własnych supermocy? Jaką rolę odgrywa wyobraźnia w waszym życiu? Kiedy zdarza się wam sięgać po wyobraźnię w trudnych życiowych momentach?

Kinoterapia w praktyce, czyli co może nam dać Jackie Chan

Mama Jo, Maweni, żywi poważne obawy, że zabawa uprawiana przez jej córkę i sąsiadów może gwałtownie skrócić jej życie. W naturalny sposób chciałaby ją otoczyć troskliwą opieką i zapewnić bezpieczeństwo w ostatnich chwilach. Jednak nawet ona widzi, że bycie Supa Modo daje siłę i szczęście jej chorej córeczce. Kiedy okazuje się, że terapia nie przynosi wyników, Maweni postanawia zainwestować pieniądze, jakie otrzymała od społeczności na leczenie Jo, w całkiem nowy projekt, a mianowicie w produkcję filmu, w którym jej mała dziewczynka będzie mogła zagrać superbohaterkę. Film z udziałem rodziny Jo i jej sąsiadów stanie się dla wszystkich pewnego rodzaju rytuałem pozwalającym udokumentować przemijającą rzeczywistość, przepracować żałobę, nadać sens dotykającym ich doświadczeniom.

Są także inne powody, dla których film „Supa Modo”, będąc sam w sobie dziełem jakby skrojonym do filmoterapii, ilustruje bazowe założenia tej metody. Pozwala dostrzec potencjał wykorzystania sztuki filmowej w życiu chorych dzieci, takich jak Jo. Jak przekonamy się, śledząc losy bohaterów, kino może wspierać proces radzenia sobie z trudnymi emocjami, który dla osób w sytuacji beznadziejnej, takiej jak choroba terminalna, może być główną strategią radzenia sobie ze stresem. Po drugie, pokazuje także modelowanie postaw, jakie umożliwia odwołanie się do pozytywnych bohaterów filmowych. Jo jako Supa Modo przejmując od filmowych herosów to, co najlepsze – niezłomność, odwagę i walkę do końca, nie pozostając bez wpływu na jej stosunek do własnej choroby i samopoczucie w ostatnich chwilach życia. Filmoterapeutyczny wydźwięk „Supa Modo” jest zatem wielopłaszczyznowy, bo dotyczy zarówno główną bohaterkę filmu, jak też każdą z osób, która wejdzie w świat Jo. W każdej mierze dotyczy to również widzów tego filmu.

Pytania: Co daje Jo oglądanie filmów o superbohaterach? W czym Jo upodabnia się do superbohaterów? W jaki sposób udawanie filmowej superbohaterki pomaga Jo w trudnych chwilach? Dlaczego mama Jo, Maweni, postanawia wyprodukować film z Jo w roli głównej? Dlaczego sąsiedzi i krewni Jo pomagają jej w tym przedsięwzięciu? Jakie znaczenie ma film „Supa Modo” dla bliskich Jo? Co może zmienić film w postrzeganiu rzeczywistości? Jakie są wasze przykłady oddziaływania filmów? Czy możecie podać przykład filmu, który mocno na was wpłynął albo pomógł wam w trudnym momencie? Czy film może być inspiracją do zmiany, np. jakiejś sfery naszego życia? Jak można motywować filmem?

Empatia

„Supa Modo” to również film o bezinteresownym wsparciu, jakie jeden człowiek może oferować drugiemu. Matka Jo zmienia stosunek do opieki na córkę, gdy dostrzeże, że prawdziwą pomocą dla niej będzie spełnienie marzeń. Podejmuje decyzję o przekazaniu pieniędzy na produkcję filmową, jak też o tym, że to właśnie Jo będzie dyktować warunki na planie zdjęciowym. Gdy sąsiedzi dopytują się, jak ma wyglądać ich rola w projekcie, Maweni odpowiada – „Jo nam powie”. Dzięki temu wątkowi film „Supa Modo” stwarza przestrzeń na rozmowę o dojrzałej empatii, która jest otwarciem się na perspektywę drugiej osoby i jej potrzeby, jak też o dawaniu innym wsparcia, tak, by było realną pomocą, a nie tylko spełnieniem naszych wyobrażeń na ten temat.

Pytania: Dlaczego mama Jo zmienia pogląd na temat zabawy Jo w superbohaterkę? Dlaczego postanawia wesprzeć jej pomysły i przekazuje fundusze na produkcję filmową? Kto pisze scenariusz filmu „Supa Modo”? Jaka jest rola Jo w projekcie? Jak myślicie, dlaczego bliscy i sąsiedzi Jo postanawiają podporządkować się jej decyzjom? Dlaczego to takie ważne, by służyć kogoś, kto jest w trudnej sytuacji? Co to jest empatia? Jak dobrze pomagać? Jak spełniać czyjeś marzenia?